

AANKONDIGING – zaterdagmiddag 25 maart'23

= Kringlezing Andragologie =

KRINGLEZING 'DE NIEUWE MACHT VAN BURGERS & NOODZAAK VAN MAATSCHAPPELIJK LEIDERSCHAP'

strateeg en auteur Steven de Waal over de disruptieve kracht van burgermacht

zaterdag 25 maart 15.00-16.30 uur – De Eggertzaal, 't Nieuwe Kafé op de Dam, Amsterdam

vrije toegang na aanmelding via andragologie@uva.nl (de lezing wordt aansluitend gehouden op ledenvergadering van de UvA Kringle Andragologie)

Civil Leadership en Steven de Waal

In deze Kringlezing gaat strateeg, auteur en andragoloog Steven de Waal in op de disruptieve rol die burgers in zijn ogen kunnen én moeten spelen in een toekomst waar de publieke waarden weer centraal staan. Hij is oprichter van de denktank Public Space Foundation (<https://www.publicspace.nl/>), met als missie 'bevorderen van actief burgerschap en maatschappelijk ondernemerschap'. Deze lezing is mede gebaseerd op zijn boek 'Civil Leadership as the future of leadership. Harnessing the disruptive power of citizens.' (Warden Press, 2018)

Disruptie en de Digitale Burger Revolutie

De institutionele ordening van westerse landen wordt op tal van fronten geconfronteerd met disruptie (ontwrichting), net zoals we al eerder zagen in de markt door platforms: van de politiek, het medialandschap, van representatieve democratie en daarbij behorende overheidsbureaucratie, en van publieke diensten. Met name veroorzaakt door ontwikkeling van fundamentele nieuw technologieën die ons menszijn en ons samenleven direct raken, en dus ook ons burgerschap.

Deze digitale revolutie – beter te kwalificeren als de *Digitale Burger Revolutie* (Digital Civil Revolution) – heeft een evenzo fundamentele impact als de voorgaande agrarische en industriële revoluties. Dit omdat het de burger de beschikking geeft over directe eigen communicatiekanalen, brede zelfgekozen toegang tot kennis en de mogelijkheid tot heel andere eigen organisatievormen. Werkwijzen die burgers onvermijdbare en al zichtbare burgermacht zullen geven en instituten, de markt, het bestuur en de staat zullen noodzaken om zich aan te passen en innovaties door te voeren juist ook in politiek én publieke sector.

Burger en maatschappelijk leiderschap

Deze groeiende burgermacht en ruimte in de disrupties kunnen echter alleen verzilverd worden voor een betere samenleving en bijpassende nieuwe institutionele orde door een leiderschap dat anders is gericht en met andere waarden is geladen: maatschappelijk leiderschap. Een leiderschap dat zich richt op de publieke waarden van de common good (die immers ook horen bij datzelfde machtige burgerschap) en dat zich laat kennen als *'one of us, citizens'*. De grote uitdaging voor dit modern maatschappelijk leiderschap, zeker in Nederland, is dat het moet beschikken over de retorische vaardigheden om deze 'permanent public grandstand' aan te kunnen. De regentenkamertjes en bestuurlijke bubbels worden nu opengebroken. De opkomst alom van burgerinitiatieven tegenover markt en publieke dienstverlening toont ook deze nieuwe burgermacht aan. Er ontstaat ruimte voor nieuwe organisatievormen gebaseerd op het eeuwenoude principe van de commons: een bestuursrealisatiemodel van burgers voor burgers gebaseerd op gedeelde publieke waarden. De huidige publieke dienstverlening ziet dit teveel als 'concurrentie', ook aan hun kant vergt dat dus meer maatschappelijk leiderschap.

Samen optrekken, bouwstenen en rolmodellen

De moderne innovatieve aanpak van publiek maatschappelijke vraagstukken vereist een samen optrekken van bestaande instituten en burgers die vaak vanuit een context van informeel actief burgerschap opereren mét maatschappelijk (burger) leiderschap dat wordt uitgeoefend vanuit die bestuurlijke posities. Gezien hun status, machtspositie en toegang tot resources is de bestuurlijke omarming van burgerschapswaarden door hen van wezenlijk belang en de herkenbaarheid hiervan.

Hoe ziet maatschappelijk leiderschap eruit? Wat zijn de bouwstenen ervan? Kernelementen zijn: waarden, waardenafweging (Aristoteles & praktische wijsheid), veel meer ruimte voor een acceptatie en waardering van *private for public leadership*. We moeten dus af van de pretentie van 'de overheid' en 'de politiek' dat zij het monopolie op de publieke zaak hebben. . Andere elementen zijn: burgerschap in de boardroom, strategische intelligentie en bestuurlijke vaardigheden. Civil leadership is de enige goede toekomst van leiderschap, om onze maatschappelijke orde en democratie te redden. Anders dreigt werkelijke disruptie daarvan.

En wat kunnen we leren van inspirerende civil leaders? Aansprekende en herkenbare voorbeelden zijn onderdeel geweest van zijn proefschrift 'The value(s) of Civil Leaders' (2014). Vele bestaande voorbeelden van maatschappelijk leiders en hun zorginnovaties vormen ook de basis van zijn komende boek 'Het zal MIJN zorg zijn. 7 routes naar een gezond zorgstelsel'

Afsluiting lezing en bijeenkomst

Aan het einde van de lezing is er gelegenheid tot het stellen van vragen. De bijeenkomst wordt afgesloten met een informele borrel.